KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 17e maart 1971 door de Minister van Nationale Opvoeding verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende bijzondere voorwaarden tot het benoemen van leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel van de Staat, alsmede van leden van de inspectiedienst van de Staat, in sommige ambten bij het hoofdbestuur van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur", heeft de 19e maart 1971 het volgend advies gegeven :

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Education nationale, le 17 mars 1971, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "portant conditions spéciales pour la nomination de membres du personnel directeur et enseignant de l'Etat, ainsi que de membres du service d'inspection de l'Etat, à certains emplois de l'administration centrale du Ministère de l'Education nationale et de la Culture néerlandaise", a donné le 19 mars 1971 l'avis suivant :

Het ontworpen besluit verleent aan de Koning de bevoegdheid om, bij afwijking van de voorschriften van het statuut van het Rijkspersoneel, sommige personen van hoge pedagogische of wetenschappelijke bekwaamheid te benoemen tot de betrekkingen van directeur-generaal en van bestuursdirecteur in het Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur.

Een dergelijke grondige afwijking van het statuut van het personeel der openbare diensten is slechts wettig verantwoord indien, overeenkomstig artikel 116 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937, de objectieve gronden worden aangevoerd waarom de verschillende recruteringsmodaliteiten, ieder in het bijzonder, niet de gewenste resultaten kunnen opleveren.

Door in de aanhef van het ontworpen besluit eenvoudigweg te verklaren dat "het omwille van hun pedagogische of wetenschappelijke bekwaamheid, noodzakelijk is op organieke wijze de benoeming mogelijk te maken van sommige leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel van de Staat en van de inspectiedienst van de Staat in hogere leidende ambten bij het Ministerie", wordt aan de vereisten en derhalve aan de dwingende voorschriften van artikel 116 niet voldaan.

Alleszins gaat de motivering van het ontworpen besluit niet eens zover als die van het gelijkaardig koninklijk besluit van 15 juni 1970 betreffende de voorwaarden waaronder leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, van het wetenschappelijk personeel of van het personeel der inspectiediensten voor het onderwijs, in het bestuur van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur

.../...

mogen worden benoemd. Overigens bestaat er geen reden om gewag te maken in de motivering van een vrijstelling van stage vermits de toe te kennen betrekkingen geen rekruteringsambten zijn, waarvoor een stage is voorgeschreven.

*
* *

Het voordeel van het ontworpen besluit is voorbehouden aan de titularissen van een ambt van directeur of studieprefect van een Rijksinrichting met volledig leerplan in het secundair onderwijs van de hogere graad of in het niet-universitair hoger onderwijs en aan de titularissen van een betrekking met volledige opdracht in een inspectiedienst voor het onderwijs van de Staat, niveau secundair onderwijs van de hogere graad of niet-universitair hoger onderwijs.

De vraag kan hier worden gesteld op welke wijze de kandidaten hun "hoge pedagogische bekwaamheid" zullen bewijzen om benoemd te worden tot een betrekking van directeur-generaal of van bestuursdirecteur van het bestuur van het kleuter- en lager onderwijs of van het bestuur van het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek wanneer zij niet gefungeerd hebben in het kleuter- en lager onderwijs of in een wetenschappelijke instelling.

*
* *

In artikel 3, 8°, moet het koninklijk besluit van 22 maart 1969 aangehaald worden met zijn officiële benaming, te weten :

.../...

"Koninklijk besluit tot vaststelling van het statuut van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, van het opvoedend hulppersoneel, van het paramedisch personeel der inrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs van de Staat, alsmede de internaten die van deze inrichtingen afhangen en van de leden van de inspectiediensten die belast zijn met het toezicht op deze inrichtingen".

Indien de leden van het wetenschappelijk personeel van de wetenschappelijke inrichtingen van de Staat in aanmerking komen voor een van bedoelde betrekkingen, dient men voor de vaststelling van hun dienstanciënniteit te verwijzen naar artikel 5 van het koninklijk besluit van 21 april 1965 tot vaststelling van het statuut van het wetenschappelijk personeel der wetenschappelijke inrichtingen van de Staat.

*
* *

De artikelen 4 tot 7 van het ontwerp bepalen de wijze van benoeming.

De verschillende fasen van die procedure zouden best in hun chronologische orde worden gesteld. Daarom zou artikel 7 de plaats moeten innemen van artikel 4.

De voorschriften vervat in de artikelen 4, 5 en 6 kunnen best in een enkel artikel worden opgenomen en wel op de volgende wijze :

.../...

"Artikel 5 (artikelen 4, 5 en 6 van het ontwerp).

Wanneer de Minister voornemens is een ambt toe te wijzen met toepassing van dit besluit, maakt hij dat bekend door een bericht in het Belgisch Staatsblad. Dit bericht vermeldt dat de kandidaturen binnen vijftien dagen per aangetekende brief aan de secretaris-generaal, voorzitter van de directieraad, moeten worden toegezonden, samen met de bescheiden waaruit blijkt dat aan de voorwaarden van artikel 3 is voldaan.

Over de kandidaturen wordt het advies van de directieraad ingewonnen.

De benoeming geschiedt bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit".

*

* *

Zoals in het voornoemd koninklijk besluit van 15 juni 1970 is het raadzaam alle besluiten betreffende deze uitzonderingsprocedure van benoeming formeel op te heffen.

Voorgesteld wordt dit artikel 8 van het ontwerp te lezen als volgt :

"Opgeheven worden :

.../...

1. het koninklijk besluit van 18 augustus 1956 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder leden van het onderwijzend, wetenschappelijk en daarmee gelijkgesteld personeel van de Staat kunnen worden benoemd bij het hoofdbestuur van het Minister van Openbaar Onderwijs;

2. het koninklijk besluit van 4 november 1963, machtigend tot de benoeming van een beperkt aantal leden van het onderwijzend, wetenschappelijk en daarmee gelijkgesteld personeel van de Staat in de voorwaarden vastgesteld bij het koninklijk besluit van 18 augustus 1956;

3. het koninklijk besluit van 7 april 1965 tot het weder in werking stellen van het koninklijk besluit van 18 augustus 1956 dat de bijzondere voorwaarden vaststelt voor de benoeming van de leden van het onderwijzend personeel en daarmee gelijkgesteld personeel van de Staat, tot sommige ambten bij het hoofdbestuur van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur".

L'arrêté en projet entend conférer au Roi le pouvoir de nommer, par dérogation au statut des agents de l'Etat, certaines personnes de haute qualification pédagogique, ou scientifique aux emplois de directeur général et de directeur d'administration au Ministère de l'Education nationale et de la Culture néerlandaise.

Une dérogation aussi fondamentale au statut des agents des services publics n'est légalement justifiée qu'autant que soient indiquées, conformément à l'article 116 de l'arrêté royal du 2 octobre 1937, les raisons objectives pour lesquelles les divers modes de recrutement, chacun en particulier, ne permettent pas d'atteindre les résultats souhaités.

En se bornant à affirmer au préambule "qu'en raison de leur compétence pédagogique ou scientifique, il y a lieu de permettre, de façon organique, la nomination à des fonctions de haute direction du Ministère ... de certains membres du personnel directeur et enseignant de l'Etat et du personnel des services d'inspection de l'Etat", les auteurs du projet ne satisfont pas à ces exigences ni, par suite, aux dispositions impératives de l'article 116.

La motivation de l'arrêté projeté reste en deça même de celle de l'arrêté royal similaire du 15 juin 1970, portant les conditions auxquelles des membres du personnel directeur et enseignant, du personnel scientifique ou du personnel des services d'inspection d'enseignement peuvent être nommés à l'administration du Ministère de l'Education nationale et de la Culture française. Au demeurant, il n'y a aucune raison de faire état dans la motivation d'une dispense du stage, les fonctions à conférer n'étant pas des fonctions de recrutement pour lesquelles un stage est prescrit.

*

* *

.../...

Le bénéfice de l'arrêté en projet est réservé aux titulaires d'une fonction de directeur ou de préfet des études d'un établissement de l'Etat de plein exercice dans l'enseignement secondaire du degré supérieur ou dans l'enseignement supérieur non universitaire et aux titulaires d'un emploi à charge complète dans un service d'inspection de l'enseignement de l'Etat au niveau de l'enseignement secondaire du degré supérieur ou de l'enseignement supérieur non universitaire.

Il est permis de se demander de quelle manière les candidats justifieront de leur "haute qualification pédagogique" pour être nommés à un emploi de directeur général ou de directeur d'administration de l'administration de l'enseignement gardien et primaire ou de l'administration de l'enseignement supérieur et de la recherche scientifique lorsqu'ils n'ont pas exercé des fonctions dans l'enseignement gardien et primaire ou dans un établissement scientifique.

*

* *

A l'article 3, 8°, il convient de mentionner l'arrêté royal du 22 mars 1969 avec son intitulé officiel, qui est :

"Arrêté royal fixant le statut des membres du personnel directeur et enseignant, du personnel auxiliaire d'éducation, du personnel paramédical des établissements d'enseignement gardien, primaire, spécial, moyen, technique, artistique et normal de l'Etat, des internats dépendant de ces établissements et des membres du personnel du service d'inspection chargé de la surveillance de ces établissements".

.../...

Si les membres du personnel scientifique des établissements scientifiques de l'Etat ont vocation à l'un des emplois visés, il convient de faire référence, en vue de la détermination de leur ancienneté de service, à l'article 5 de l'arrêté royal du 21 avril 1965 fixant le statut du personnel scientifique des établissements scientifiques de l'Etat.

*

* *

Les articles 4 à 7 du projet règlent les modalités de la nomination.

Il serait préférable de mentionner dans leur ordre chronologique les différentes phases de cette procédure. Dès lors, l'article 7 devrait prendre la place de l'article 4.

Les dispositions des articles 4, 5 et 6 gagneraient à être fusionnées en un article unique, rédigé comme suit :

"Article 5 (articles 4, 5 et 6 du projet).

Le Ministre manifestera son intention de pourvoir à un emploi en application du présent arrêté par la voie d'un avis publié au Moniteur belge. Cet avis indiquera que les candidatures doivent être envoyées, dans les quinze jours, par lettre recommandée à la poste, au secrétaire général, président du conseil de direction, accompagnées des documents établissant que les conditions de l'article 3 sont remplies.

Les candidatures seront soumises à l'avis du conseil de direction.

La nomination se fera par arrêté royal délibéré en conseil des Ministres".

*

* *

.../...

Il convient d'abroger formellement, comme l'a fait l'arrêté royal du 15 juin 1970 précité, tous les arrêtés relatifs à cette procédure exceptionnelle de nomination.

Il est proposé, dès lors, de rédiger l'article 8 du projet comme suit :

"Sont abrogés :

1. l'arrêté royal du 18 août 1956 portant les conditions auxquelles des membres du personnel enseignant, scientifique et assimilé de l'Etat peuvent être nommés à l'administration centrale du Ministère de l'Instruction publique;

2. l'arrêté royal du 4 novembre 1963 autorisant la nomination d'un nombre limité de membres du personnel enseignant, scientifique et assimilé de l'Etat, aux conditions fixées par l'arrêté royal du 18 août 1956;

3. l'arrêté royal du 7 avril 1965 remettant en vigueur l'arrêté royal du 18 août 1956 qui fixe les conditions particulières de nomination des membres du personnel enseignant, scientifique et assimilé de l'Etat, à certains emplois de l'administration centrale du Ministère de l'Education nationale et de la Culture".

De kamer was samengesteld uit

de Heren : F. LEPAGE, voorzitter van de Raad van State,
Messieurs : président du Conseil d'Etat,

H. BUCH, staatsraden,
H. ADRIAENS, conseillers d'Etat,

G. VAN HECKE, bijzitters van de afdeling wetgeving,
J. DE MEYER, assesseurs de la section de législation,

M. JACQUEMIJN, adjunct-griffier, griffier.
greffier adjoint, greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H.H. BUCH.

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. VANDER STICHELE, auditeur.

La chambre était composée de

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. H. BUCH.

Le rapport a été présenté par M. A. VANDER STICHELE, auditeur.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER, DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) M. JACQUEMIJN. (get.) F. LEPAGE.